

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ХОВД ИХ СУРГУУЛИЙН 2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Аудитын код: ХОА-2021/125/СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Ховд хот 2021 он</p>	<p>Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn Аудитор: Д.Балжинням Утас: 70432545 цахим хаяг: Baljinnyam.d@audit.gov.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

<i>АДБОУС</i>	<i>Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт</i>
<i>АОУС</i>	<i>Аудитын Олон Улсын Стандарт</i>
<i>УСНББОУС</i>	<i>Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт</i>
<i>ТТЗ</i>	<i>Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч</i>
<i>ТШЗ</i>	<i>Төсвийн шууд захирагч</i>
<i>ТБОНӨХБАҮХАТ</i>	<i>Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай</i>
<i>БШТС</i>	<i>Боловсролын шинэчлэл технологи сан</i>
<i>БӨСС</i>	<i>Баян Өлгий салбар сургууль</i>
<i>БЗС</i>	<i>Боловсролын зээлийн сан</i>
<i>ХХК</i>	<i>Хувьцаат компани</i>
<i>ДБШТ</i>	<i>Дээд боловсролын шинэчлэл төсөл</i>
<i>ХИС</i>	<i>Ховд Их сургууль</i>
<i>БӨ</i>	<i>Баян-Өлгий</i>

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	Error! Bookmark not defined.
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1. Ерөнхий зүйл.....	11
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	11
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	12
3.4. Материаллаг байдал	12
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	14
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	15
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	16
Залруулсан алдаа.....	Error! Bookmark not defined.
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил ..	Error! Bookmark not defined.
Аудитын зөвлөмж.....	Error! Bookmark not defined.
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	16
4. Менежментийн захидал.....	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	17

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4,045,048,775.91</u>	<u>4,423,554,584.18</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,296,115,744.31	2,140,090,103.88
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,296,115,744.31	1,340,090,103.88
3121	Төгрөг	2,296,115,744.31	1,340,090,103.88
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	2,296,115,744.31	1,340,090,103.88
31500	Хадгаламж		800,000,000.00
33	АВЛАГА	1,518,201,315.70	2,097,976,159.90
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6,000,833.00	13,877,129.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	142,200,617.00	705,050,901.00
335	Бусад авлага	1,369,999,865.70	1,379,048,129.90
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,369,519,865.70	1,378,514,829.90
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	480,000.00	533,300.00
34	УРЬДЧИЛГАА	78,549,400.00	44,458,400.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	78,549,400.00	44,458,400.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	78,549,400.00	44,458,400.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	152,182,315.90	141,029,920.40
351	Түүхий эд материал	11,120,347.00	9,435,972.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	11,120,347.00	9,435,972.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	29,110,230.00	26,267,750.00
354	Хангамжийн материал	111,951,738.90	105,326,198.40
35410	Бичиг хэргийн материал	9,190,214.90	8,595,014.90
35420	Аж ахуйн материал	5,459,879.00	5,494,679.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	20,664,296.50	13,366,632.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	360,000.00
35450	Барилгын засварын материал	2,372,777.00	1,928,777.00
35470	Бусад хангамжийн материал	74,264,571.50	75,581,095.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>11,420,275,614.51</u>	<u>11,444,377,994.18</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	11,420,275,614.51	11,444,377,994.18
392	Биет хөрөнгө	9,695,350,186.79	9,723,590,436.02
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	8,527,044,847.00	8,527,044,847.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	323,721,071.15	617,794,854.23
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	172,509,900.00	172,509,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	85,398,788.84	102,148,788.80
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	2,071,339,944.90	2,312,539,647.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	1,708,880,812.64	1,790,268,532.39
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	716,619,044.49	725,254,221.49
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	468,713,966.87	513,591,397.38
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	188,034,230.85	188,034,230.85
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	21,141,529.20	42,283,058.40
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	17,940,850.00	17,940,850.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	82,915,227.06	85,927,930.76
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	32,724,950.82	39,990,830.93
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		261,725,544.86
39217	Ном	559,527,262.01	538,690,726.01
393	Биет бус хөрөнгө	1,724,925,427.72	1,720,787,558.16
39301	Програм хангамж	49,934,412.00	55,404,412.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	16,060,984.28	25,668,853.84
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,691,052,000.00	1,691,052,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>15,465,324,390.42</u>	<u>15,867,932,578.36</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>1,500,491,364.63</u>	<u>1,725,463,971.61</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,500,491,364.63	1,725,463,971.61
413	Өглөг	1,500,491,364.63	1,725,463,971.61

41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,209,897.33	1,960,089.43
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	360,125,337.91	442,241,047.79
4136	Бусад өглөг	1,138,156,129.39	1,281,262,834.39
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,138,156,129.39	1,281,262,834.39
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	13,964,833,025.79	14,142,468,606.75
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	13,964,833,025.79	14,142,468,606.75
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	5,062,324,334.91	5,062,324,334.91
51101	Өмч: - төрийн	5,062,324,334.91	5,062,324,334.91
512	Хуримтлагдсан үр дүн	345,191,039.22	522,826,620.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	809,248,868.47	339,899,005.22
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(464,057,829.25)	182,927,614.96
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	8,557,317,651.66	8,557,317,651.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	15,465,324,390.42	15,867,932,578.36

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,517,279,434.98	4,701,771,679.04
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,201,446,090.98	3,907,245,347.04
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,060,586,328.82	3,475,024,195.25
120002	Хүүгийн орлого	163,827,996.30	65,532,843.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,842,112,773.52	3,189,960,985.25
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,126,286,694.52	2,538,739,250.89
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	339,834,314.80	373,512,114.36
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	99,197,350.00	261,039,600.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	276,794,414.20	16,670,020.00
120005	Түрээсийн орлого	53,778,963.00	42,825,119.00
120009	Бусад орлого	866,596.00	176,705,248.00
122	Тусламжийн орлого	119,758,062.16	408,019,751.79
122001	Хандив тусламж /дотоод/	119,758,062.16	27,995,128.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		380,024,623.79
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	21,101,700.00	24,201,400.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	21,101,700.00	24,201,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,315,833,344.00	794,526,332.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,311,081,344.00	794,526,332.00
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	1,311,081,344.00	794,526,332.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,989,700,490.23	4,480,372,677.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,989,040,490.23	4,478,130,677.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,617,527,959.98	4,381,975,170.72
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,690,291,630.38	2,652,813,261.01
210101	Үндсэн цалин	2,690,291,630.38	2,652,813,261.01
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	331,871,053.90	333,131,429.43
210201	Тэтгэврийн даатгал	225,835,764.84	267,800,424.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	27,343,084.92	7,202,305.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,615,469.52	5,500,763.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,185,663.06	1,784,975.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	51,891,071.56	50,842,961.65
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	496,609,357.76	491,745,578.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	80,352,724.76	99,416,084.70
210302	Түлш, халаалт	359,428,278.00	347,633,837.00
210303	Цэвэр, бохир ус	56,828,355.00	44,640,657.00
210304	Байрны түрээс		55,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	81,452,655.99	50,671,010.29
210401	Бичиг хэрэг	29,214,871.50	15,296,652.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,820,379.00	10,500,350.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,854,845.49	16,435,649.29
210404	Ном, хэвлэл	1,278,300.00	790,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,688,000.00	1,181,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,498,004.00	6,283,689.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	5,672,446.00	30,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	425,810.00	152,570.00
2105	Нормативт зардал	6,829,494.00	2,776,463.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		998,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,829,494.00	1,777,663.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	108,847,259.00	36,408,241.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		1,745,680.00
210602	Тавилга	7,786,120.00	6,568,817.00
210604	Урсгал засвар	101,061,139.00	28,093,744.00
2107	Томилолт, зочны зардал	48,140,443.00	16,931,015.00
210702	Дотоод албан томилолт	14,829,156.00	8,799,250.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	29,845,879.00	8,131,765.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	61,643,402.23	58,556,994.81
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,309,354.93	14,935,713.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,800,000.00	2,419,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	189,360.00	313,802.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	332,281.67	237,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,178.00	121,000.00
210807	Газрын төлбөр		4,022,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	227,227.63	2,052,190.81
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	34,710,000.00	30,980,400.00
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/		3,474,329.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	791,842,663.72	738,941,177.48
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	238,797,375.65	162,199,984.50
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	546,670,219.07	576,741,192.98
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	371,512,530.25	96,155,506.59
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	371,512,530.25	96,155,506.59
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		2,247,756.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		948,810.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	226,989,589.25	54,933,962.59
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	24,552,492.00	38,024,978.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	660,000.00	2,242,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	660,000.00	2,242,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	660,000.00	2,242,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(472,421,055.25)	221,399,001.73
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	8,363,226.00	12,245,681.44
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	8,363,226.00	12,245,681.44
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	50,717,068.21
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		50,209,582.21
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		507,486.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	8,363,226.00	(38,471,386.77)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(464,057,829.25)	182,927,614.96

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	4,193,411,031.10	3,625,572,756.02
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,868,703,899.10	3,019,952,601.02
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,788,655,344.10	2,614,320,977.23

120002	Хүүгийн орлого	163,827,996.30	63,772,087.13
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,576,634,800.80	2,522,501,880.10
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,129,318,998.00	2,173,751,070.89
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	348,118,452.80	334,611,209.21
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	99,197,350.00	14,139,600.00
120005	Түрээсийн орлого	48,192,547.00	28,047,010.00
122	Тусламжийн орлого	58,946,855.00	381,430,223.79
122001	Хандив тусламж /дотоод/	58,946,855.00	1,405,600.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		380,024,623.79
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	21,101,700.00	24,201,400.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	21,101,700.00	24,201,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,324,707,132.00	605,620,155.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,311,081,344.00	603,609,614.00
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	1,311,081,344.00	603,609,614.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	8,873,788.00	2,010,541.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	8,873,788.00	2,010,541.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	4,456,395,818.78	3,471,453,162.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,456,395,818.78	3,471,453,162.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,072,173,289.73	3,380,503,938.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,677,353,010.54	2,629,614,445.16
210101	Үндсэн цалин	2,677,353,010.54	2,629,614,445.16
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	333,354,107.17	168,060,406.40
210201	Тэтгэврийн даатгал	227,765,518.93	103,299,631.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	26,022,572.25	7,229,207.96
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,528,803.54	5,783,371.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,283,481.25	1,644,606.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	52,753,731.20	50,103,589.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	463,036,333.76	288,484,163.82
210301	Гэрэл, цахилгаан	80,352,724.76	95,966,309.82
210302	Түлш, халаалт	325,855,254.00	147,877,197.00
210303	Цэвэр, бохир ус	56,828,355.00	44,640,657.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	89,887,655.49	65,462,844.29
210401	Бичиг хэрэг	20,704,708.00	15,476,360.00

210402	Тээвэр, шатахуун	14,555,765.00	10,735,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	26,109,845.49	16,435,649.29
210404	Ном, хэвлэл	13,537,100.00	15,966,622.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,966,800.00	1,285,268.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,752,437.00	5,563,695.00
2105	Нормативт зардал	8,732,902.00	1,064,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,732,902.00	1,064,750.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	127,710,423.70	27,198,044.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,711,878.70	1,841,220.00
210604	Урсгал засвар	114,711,136.00	25,356,824.00
2107	Томилолт, зочны зардал	38,513,645.00	15,587,599.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,043,656.00	9,206,750.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	20,022,881.00	6,380,849.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	72,089,690.92	55,577,777.72
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	66,505,643.62	48,171,980.78
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,800,000.00	2,419,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	189,360.00	313,802.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	332,281.67	237,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	35,178.00	121,000.00
210807	Газрын төлбөр		4,022,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	227,227.63	291,434.94
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	261,495,521.15	129,453,908.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,962,546.00	13,786,977.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	223,532,975.15	115,666,931.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	384,222,529.05	90,949,224.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	384,222,529.05	90,949,224.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		4,258,297.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		948,810.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	235,742,555.05	54,904,529.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	36,269,992.00	30,837,588.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(262,984,787.68)	154,119,593.43
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	202,809,230.00	310,145,233.86
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	202,809,230.00	310,145,233.86

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	202,809,230.00	310,145,233.86
220001	Барилга байгууламж		261,725,544.86
222001	Тоног төхөөрөмж	123,727,230.00	43,149,689.00
223001	Бусад хөрөнгө	79,082,000.00	3,320,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		1,950,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(202,809,230.00)	(310,145,233.86)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(465,794,017.68)	(156,025,640.43)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,761,909,761.99	2,296,115,744.31
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,296,115,744.31	2,140,090,103.88

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	5,062,324,334.91	8,557,317,651.66	819,789,836.47	0.00	14,439,431,823.04
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-10,540,968.00		-10,540,968.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл			809,248,868.47		809,248,868.47
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-464,057,829.25		-464,057,829.25
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,062,324,334.91	8,557,317,651.66	345,191,039.22	0.00	13,964,833,025.79
D01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	5,062,324,334.91	8,557,317,651.66	345,191,039.22	0.00	13,964,833,025.79
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-5,292,034.00		-5,292,034.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,062,324,334.91	8,557,317,651.66	339,899,005.22	0.00	13,959,540,991.79
D08	Тайлант үеийн үр дүн			182,927,614.96		182,927,614.96
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,062,324,334.91	8,557,317,651.66	522,826,620.18	0.00	14,142,468,606.75

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,950,223,966.00	3,781,090,910.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,840,214,466.00	3,472,170,664.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,496,589,475.00	3,381,221,440.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,925,230,739.00	2,629,614,445.16
210101	Үндсэн цалин	2,925,230,739.00	2,629,614,445.16
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	365,653,842.00	168,060,406.40
210201	Тэтгэврийн даатгал	244,100,214.00	103,299,631.23

210202	Тэтгэмжийн даатгал	30,161,184.00	7,229,207.96
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	25,037,808.00	5,783,371.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,032,256.00	1,644,606.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	60,322,380.00	50,103,589.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	505,569,327.00	288,484,163.82
210301	Гэрэл, цахилгаан	82,403,600.00	95,966,309.82
210302	Түлш, халаалт	365,428,127.00	147,877,197.00
210303	Цэвэр, бохир ус	57,737,600.00	44,640,657.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	93,220,500.00	67,412,844.29
210401	Бичиг хэрэг	20,685,500.00	15,476,360.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,350,000.00	10,735,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	24,368,000.00	16,435,649.29
210404	Ном, хэвлэл	22,200,000.00	17,916,622.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,000,000.00	1,285,268.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,617,000.00	5,563,695.00
2105	Нормативт зардал	4,659,200.00	1,064,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,659,200.00	1,064,750.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	46,428,266.00	27,198,044.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,750,000.00	1,841,220.00
210604	Урсгал засвар	43,678,266.00	25,356,824.00
2107	Томилолт, зочны зардал	58,477,100.00	15,587,599.00
210702	Дотоод албан томилолт	14,850,000.00	9,206,750.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	40,127,100.00	6,380,849.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	67,267,026.00	55,577,777.72
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	57,595,326.00	48,171,980.78
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,400,000.00	2,419,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,872,200.00	313,802.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	612,500.00	237,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	188,000.00	121,000.00
210807	Газрын төлбөр	4,469,000.00	4,022,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	130,000.00	291,434.94
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	430,083,475.00	128,221,410.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,000,000.00	3,496,733.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	420,083,475.00	124,724,677.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	343,624,991.00	90,949,224.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	343,624,991.00	90,949,224.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		4,258,297.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		948,810.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	299,486,334.00	54,904,529.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44,138,657.00	30,837,588.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	110,009,500.00	308,195,233.86
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	110,009,500.00	308,195,233.86
220001	Барилга байгууламж	-	261,725,544.86
222001	Тоног төхөөрөмж	101,585,500.00	43,149,689.00
223001	Бусад хөрөнгө	8,424,000.00	3,320,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	725,012.20
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		725,012.20
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,453,793,272.00	3,613,327,074.58
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	970,339,483.00	627,811,014.00
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	949,711,483.00	603,609,614.00

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	20,628,000.00	24,201,400.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	2,010,541.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		2,010,541.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	3,463,453,789.00	2,602,075,295.79
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,763,691,617.00	2,173,751,070.89
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	699,762,172.00	414,184,624.90
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		14,139,600.00
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	20,000,000.00	381,430,223.79
122001	Хандив тусламж /дотоод/	20,000,000.00	1,405,600.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		380,024,623.79
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		2,296,115,744.31
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		2,140,090,103.88

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. Ерөнхий зүйл

Ховд Их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг сургуулийн захирал Б.Нямдорж танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд Шүүхийн шийдвэрээр ажлаас халсантай холбоотой иргэн хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага хэн буруутай этгээдтэй тооцоо нийлээгүй, журмын заалтуудыг зөрчиж дотоод төсөл олгосон зарим зардлыг зориулалт бусаар зарцуулсан зэрэг алдаа зөрчлүүдэд зөвлөмж өгч менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 18-ноос 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны хооронд Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Балжинням хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Ховд Их сургууль нь “Алтайн бүсийн тогтвортой хөгжлийн хэрэгцээг хангах, тасралтгүй хөгжих чадвартай, төлөвшсөн мэргэжилтэн, судлаачдыг бэлтгэж, орон нутгийн хөгжлийг загварчлагч сургалт, судалгааны их сургууль байна” гэсэн эрхэм зорилго тавин ажилласан байна.

Үйл ажиллагааны чиглэл: Ховд их сургууль нь дээрх зорилтын хүрээнд их сургуулийн мэргэжлийн болон нийгмийн асуудлыг сайжруулах, эрх зүйн орчин, санхүү, эдийн засаг, бүтэц, удирдлага, менежментийг хөгжүүлэх, сургалт, сургалтын бодлого, төлөвлөлтийг төгөлдөржүүлэх, эрдэм шинжилгээ, сургалтын орчны хөгжлийг түргэтгэх, хүний нөөцийн хөгжил түүнийг дээшлүүлэх, гадаад дотоод харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөтгөх, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын үр дүнг сайжруулах, ажиллагсад, суралцагсдын нийгмийн асуудлын сайжруулах” гэсэн зорилтуудыг хэрэгжүүлэн ажилласан байна..

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт
- Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”
- Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот “бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай”
- Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Ховд Их сургуулийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тухайн байгууллагын хяналт шинжилгээ, дотоод аудитын нэгжээс санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулж мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд Дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогоос 7586876.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 75868.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Харин гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогоос 4714017.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 47140.3 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Ховд Их сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 402368.2 мянган төгрөгөөр буюу 1.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь авлага, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2296115.7	2140090.1	(156025.6)
УРЬДЧИЛЖ ГАРСАН ЗАРДАЛ	78549.4	44458.4	(34091.0)
АВЛАГА	1518201.3	2097736.1	579534.8

УРЬДЧИЛГАА ТООЦОО	78549.4	44458.4	(34091)
БАРАА МАТЕРИАЛ	152182.3	141029.9	(11152.4)
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	11420275.6	11444377.9	24102.3
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	15465324.3	15867692.5	402368.2
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1500491.3	1725223.9	224732.6
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ОРОЛЦОО	13619641.9	13619641.9	0.0
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	13964833.0	14142468.6	177635.6
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	15465324.3	15867692.5	402368.2

Банканд байгаа бэлэн мөнгөний үлдэгдэл өмнөх оны эхний үлдэгдлээс 156025.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Урьдчилж гарсан зардал дансны эцсийн үлдэгдэл 44458.4 болж 34091.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь Төгс шимт оргил ХХК-нь гэрээний дагуу БШТС-ийн цахилгаан лабораторийн тоног төхөөрөмжүүдийг нийлүүлсэнтэй холбоотой байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 2097736.1 мянган төгрөг болж 579534.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Өмнөх оны тогтмол зардлын 1357376.4 мянган төгрөг, бакалавр, магистрын 112907.5 мянган төгрөг, эзэн холбогдогч нь тодорхой бус тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй насжилт өндөртэй 12623.0 мянган төгрөгийн авлага буураагүй байна.

Тайлант онд боловсролын зээлийн сангаас орж ирэх оюутан хөгжлийн зээл зогссоноос оюутан бүрээр авлагад бүртгэсэн 234849,1 мянган төгрөг, буцалтгүй тусламж төв сургууль 283087.2 мянган төгрөг, БӨСС-д 74207.9 мянган төгрөг нийт 357295.1 мянган төгрөг орж ирээгүй тул БЗС-аас авах төлбөртэй үйлчилгээний авлага, ажиллагсадтай холбоотой 14350.3 мянган төгрөг, Күнзийн институтээс 8335.0 мянган төгрөгийн авлага шинээр үүссэн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 141029.9 мянган төгрөг болж 11152.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь дээд шатны байгууллагаас үнэ төлбөргүй 553.2 мянган төгрөгийн бараа материал шилжин ирсэн, тайлант онд сэлбэг хэрэгсэл 7297.6 мянган төгрөгөөр, бэлэн бүтээгдэхүүн 3854.7 мянган төгрөгийн бараа материалын зарцуулалттай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл оны эхэнд 14076917.7 мянган төгрөг, оны эцэст 14576124.3 мянган төгрөг болж 499206.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө 651053.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн бөгөөд машин тоног төхөөрөмж 339625.4 мянган төгрөгөөр, тавилга, эд хогшил 10244.3 мянган төгрөгөөр, дуусаагүй барилга байгууламж 261725.5 мянган төгрөгөөр, номын фонд 27987.8 мянган төгрөгөөр, бусад үндсэн хөрөнгө 6000.0 мянган төгрөгөөр, программ хангамж 5470.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн.

Тайлант онд нэмэгдсэн хөрөнгийг эх үүсвэрээр авч үзвэл 91304.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг өөрийн хөрөнгөөр, 8440.9 мянган төгрөгийг төсөл хөтөлбөрөөр, 551307.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламжаар авсан байна.

Өөрийн хөрөнгөөр машин тоног төхөөрөмж 62744,9 мянган төгрөг, тавилга эд хогшил 5159.8 мянган төгрөгөөр, номын фонд 14879.7 мянган төгрөгөөр, бусад үндсэн хөрөнгө 3920.0 мянган төгрөгөөр, программ хангамж 4600,0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Өөрийн хөрөнгөөр авсан тоног төхөөрөмжид Төгс шимт оргил ХХК-аас 38000.0 мянган төгрөгийн БШТС-ийн цахилгаан лабораторийн тоног төхөөрөмж, Азийн мөнгөн булаг ХХК-аас 2290.0 мянган төгрөгийн БШТС-ийн барилгын инженерийн тоног төхөөрөмж, Инженер геодези ХХК-аас 5973.0 мянган төгрөгийн БШТС-ийн барилгын инженерийн тоног төхөөрөмж, АНУ КОМПЬЮТЕРС ЛАЙН” ХХК-аас 9350.0 мянган төгрөгийн серверийн тоног төхөөрөмж, үлдсэн 7131.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бусад байгууллагаас авсан байна.

Төсөл хөтөлбөрөөр машин тоног төхөөрөмж 3711.0 мянган төгрөгөөр, тавилга эд хогшил 1899.9 төгрөгөөр, бусад үндсэн хөрөнгө 1960.0 мянган төгрөгөөр, программ хангамж 870,0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Ган-эвээ ХХК-иас 1500.0 төгрөгийн тень, Эгшиглэнт магнай ХХК-аас 410.0 мянган төгрөгийн морин хуур, цуур, Зол нар ХХК-аас 1393.0 мянган төгрөгийн принтер, Ховд Гайд ХХК-аас 2750.0 мянган төгрөгөөр багаж болон усан банн, Эко Алтай катунь ХХК-аас 168.0 төгрөгийн дуу хураагуур, “Арина компьютерс” ХХК-аас 399.9 мянган төгрөгийн үнэ бүхий хөргөгч, Монголын гэрэл зургийн сурвалжлагчдын холбоо ТББ-аас 950.0 төгрөгийн микрофон, хард, чихэвч, Соёмбот улаан ХХК-аас 870.0 мянган төгрөгийн программ төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтээр үндсэн хөрөнгөд бүртгэж авсан байна.

Хандив тусламжаар машин тоног төхөөрөмж 273169.5 мянган төгрөгөөр, тавилга эд хогшил 3184.6 мянган төгрөгөөр, номын фонд 13108.1 мянган төгрөгөөр, бусад үндсэн хөрөнгө 120.0 мянган төгрөгөөр, дуусаагүй барилга байгууламж 261725.5 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

ДБШТ-өөс 246900.0 мянган төгрөгийн БШТС-ийн лабораторийн тоног төхөөрөмж, Баян-Өлгий салбар сургуульд GIVE 2 ASIA-аас 261725.5 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, Физик инженерчлэлийн тэнхим Зочин багш Отгонбаяраас 412.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 11 ш ном, БШТС-ийн багш З.Бурмаагаас 23727.6 мянган төгрөгийн лабораторийн тоног төхөөрөмж, Ховд аймгийн боловсролын газраас 361.0 төгрөгийн ном гэх мэт хөрөнгийг хандив тусламжаар олж авсан байна.

ТӨБЗГ-ын тогтоолоор 151846,5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталсан. Үүнд: машин тоног төхөөрөмж 98425,7 мянган төгрөг, тавилга эд хогшил 1609,1 мянган төгрөг, номын фонд 48824,3 мянган төгрөг бусад үндсэн хөрөнгө 2987,2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталсан байна.

Ховд Их сургуулийн 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 184492.2 мянган төгрөгөөр буюу 1.04 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан 4701771.6 мянган төгрөгийн орлогоос 2912254.3 мянган төгрөгөөр урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт, 408019.7 мянган төгрөгөөр үнэ төлбөргүй орлого, засгийн газрын тусгай сангаас 794526.3 мянган төгрөгийн санхүүжилттэй холбоотой болно.

Нийт зардал өмнөх оноос 79300.5 мянган төгрөгөөр буюу 14 хувиар буурсан нь өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан урсгал засвар 89355. мянган төгрөг буюу 78 хувиар буурсан байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт:

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг Засгийн газрын тусгай сангаас 949711.4 мянган төгрөгөөр, үндсэн үйл ажиллагааны

орлогоос 2763691.6 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 699762.1 мянган төгрөг, дотоод хандив тусламжаар 20000.0 мянган төгрөг, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлогоос 20628.0 мянган төгрөг нийт 4453793.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 4453793.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэл:

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 4453793.2 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 603609.6 Зээлийн сангаас 949711.4 мянган төгрөгөөр, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 2763691.6 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 699762.1 мянган төгрөг, дотоод хандив тусламжаар 20000.0 мянган төгрөг, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлогоос 20628.0 мянган төгрөг төгрөгийг улсын төсвөөс, 71881.1 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 2173751.0 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлого 414184.6 мянган төгрөг, гадаад валютын ханшийн зөрүүгээс 12245.6 мянган төгрөг, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 24201.4 мянган төгрөг, хандив тусламжаар 395569.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 3781598.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, арилжааны банкны дансанд 2140090.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогод бакалавр, магистр, доктор, хөрвөх, эчнээ анги, шилжин суралцагсдын кредитийн зөрүү, ахлах сургууль, курс дамжааны орлого зэрэг орлогоос бүрдэж байгаа бөгөөд 78,65%-тай гүйцэтгэлтэй байна. Орлого тасрах болсон үндсэн гол шалтгаан нь:

1. Ковид-19 цар тахалтай холбогдуулан 2019-2020 оны хичээлийн жилийн бакалаврын хөтөлбөрийн 80,1 сая төгрөгийн сургалтын төлбөрийн авлага барагдаагүй,
2. 2020 оны 9-12 сарын БЗС-ийн квотын тоонд зөвхөн эрэлттэй мэргэжлийн ангийг оруулснаар БЗС-д төв сургуулиас бакалаврын 77 оюутан, магистрантууд БЗС-д огт хамрагдаагүй,
3. 2020-2021 оны хичээлийн жилд 1 курст элсэгчдийн шинжилгээ хийхдээ 244 оюутан элсэхээр тооцсон боловч 213 оюутан элссэн,
4. Курс дамжаа цар тахлын үед зогссонтой холбоотой байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3781598.3 мянган төгрөг буюу 76 хувьтай байгаа нь түлш халаалтын зардлын 10,11,12 сарын төлбөр 146429.3 мянган төгрөгийн төлбөр тооцоог төлөөгүйтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Ховд Их сургууль нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг хуулийн хугацаанд нь мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 97364.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 6175.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 91189.9 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 3 зөвлөмж өгөгдөж акт, зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт 88 хувьтай байна.

Хүснэгт 4: Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	6175.0	1	6175.0	-	-	100%
Албан шаардлага	1	91189.9	1	79370.1	1	11819.8	88%
Зөвлөмж	3	0,0	3	0.0			100%
Нийт дүн	5	97364.9	5	85545.1	1	11819.8	88%

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 41665.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 41665.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Шийдвэрлэсэн : Дээрх зөрчилд албан шаардлага бичлээ.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Дараагийн аудитаар анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Төсөл хөтөлбөртэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт: Тайлант онд Ховд Их сургуулийн дотоод эх үүсвэрээс 20200.0 мянган төгрөгийн 10 төсөл нь Ховд Их сургуулийн дотоод эх үүсвэрээс санхүүжих судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх журмын заалтуудыг зөрчсөн, зарим зардлыг зориулалт бусаар зарцуулсан, Дээд боловсролын шинэтгэл төслөөс санхүүжсэн төслийн анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт бусаар зарцуулсан 1500.0 мянган төгрөг нийт 21700.0 мянган төгрөгийн зөрчил дутагдал илэрлээ.

1.2. Эрсдэл: Төсөл хөтөлбөр, хөрөнгө оруулалтын үр ашиг буурахаас гадна, Ховд Их сургуулийн дотоод эх үүсвэрээс санхүүжих судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх журмын 3.2. "Судалгааны ажлыг шалгаруулахдаа дор дурдсан шаардлагуудыг харгалзан үзнэ", 3.4. "Судалгааны ажлын үр дүнд гарч болзошгүй патент, зохиогчийн эрх эзэмших болон судалгааны ажлын тайланг өмчлөх, ашиглах асуудлыг санхүүжүүлэгч, гүйцэтгэгч талууд гэрээндээ тодорхой заана" 4.3.-д "Санхүүжилтийг гэрээнд заагдсан хуваарийн дагуу сургуулиас олгох бөгөөд энэ нь цэвэр судалгааны ажлыг гүйцэтгэхэд зарцуулагдана. Цалин урамшуулалд зарцуулах боломжгүй" 5.6.-д "Судалгааны ажлын тайланг 12-р сарын 15-ны дотор багтаан ХИС-ийн эрдмийн зөвлөлөөр хэлэлцэж эцсийн дүгнэлт гаргана" зөрчсөн байна.

1.3. Өгсөн зөвлөмж: Хэрэгжиж буй төсөл хөтөлбөрийн гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллах.

1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

2.1.Илрүүлэлт: Шүүхийн шийдвэрээр тус байгууллагын төсвөөс Г.Номин-Эрдэнийг ажлаас халсантай холбоотой 19965.1 мянган төгрөгийг төлж байгууллагын төсвийг хохироосон зөрчил дутагдал илэрлээ.

Энэ нь Иж бүрэн, Үнэлгээ, Хэмжилт, Үнэн зөв байдал зэрэг батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Захиргааны ерөнхий хуулийн 103.1."Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ." 103.2."Энэ хуулийн 103.1-д заасан гэм буруутай албан тушаалтнаар хохирлыг төлүүлэх

үүргийг тухайн захиргааны байгууллагын дээд шатны байгууллагын дотоод аудитын нэгж хариуцна.” Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйл Төрд учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх, хяналт тавих 50.1-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг хууль бусаар төрийн албанаас чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсныг төрийн албаны төв байгууллага, эсхүл шүүх тогтоосон бол төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ.” 50.2.-д “Төрийн албаны төв байгууллага шүүхийн шийдвэрийн биелэлтийн талаар бүртгэл хөтөлж, төрд учруулсан хохирлын нөхөн төлөлтөд хяналт тавьж, нөхөн төлөгдөөгүй тохиолдолд төрийг төлөөлж шүүхэд нэхэмжлэл гаргана” гэсэнтэй нийцэхгүй байна.

Эрсдэл: Төсвийн үргүй зардал, тайлант онд батлагдсан цалингийн сан хүрэлцэхгүй байх.

Шийдвэрлэсэн : Байгууллагын дотоод аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллах. Дээрх алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөгдлөө.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН ЖАГСААЛТ

Огноо:	Аудитын нэр:	Ховд Их сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021			XOA-2021/106/СТА-ТШЗ

Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Ховд Их сургууль	Мянган төгрөгөөр
------------------------------	-------------------------	------------------

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Шүүхийн шийдвэрээр тус байгууллагын төсвөөс ажлаас халсантай холбоотой зардлыг төлж байгууллагын төсвийг хохироосон зөрчил дутагдал илэрлээ.	19965.1	Зөвлөмж		
4	Тайлант онд Ховд Их сургуулийн дотоод эх үүсвэрээс 20200.0 мянган төгрөгийн 10 төсөл нь Ховд Их сургуулийн дотоод эх үүсвэрээс санхүүжих судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх журмын заалтуудыг зөрчсөн, зарим зардлыг зориулалт бусаар зарцуулсан, Дээд боловсролын шинэтгэл төслөөс санхүүжсэн төслийн анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, зориулалт бусаар зарцуулсан зэрэг зөрчил дутагдал илэрлээ.	21700.0	зөвлөмж	Захирал , нягтлан бодогч	Б.Нямдорж Т.Бат-Эрдэнэ

ДҮН	41665.1			
-----	---------	--	--	--

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР